

KALUNDBORG ARKÆOLOGI FORENING

33. årgang nr. 1, januar 2020

FORMANDENS ORIENTERING

Nu er året kommet godt i gang. Sidste år holdt vi en studieaften om førromersk keramik fra vores udgravninger ved Herredsåsen. Nu er Jens og jeg i fuld gang med at sortere keramikken, identificere randskår og lave fundlister til udgravningsberetningen.

I dette blad præsenterer vi forårets aktiviteter. Om der kommer nogle udgravningsmuligheder, ved vi ikke, men MVE er i fuld gang med forundersøgelserne langs traceet for den kommende Baltic Pipeline – en virkeligt stor undersøgelse med mange projektansatte arkæologer, så chancen for at der kommer noget som vi kan hjælpe med, er rimeligt stor. I april får vi besøg af Lejre - Arkæologisk Forening, en relativt ny men ret aktiv forening. Vores medlemmer er velkomne til at deltage.

For nylig købte vi to arkivskabe til arkæologilokalet. Et indeholder de mange bøger vi har fået fra Nationalmuseet, Lars Jørgensen, Per Høj og andre. Medlemmer er velkomne til at bruge og låne disse bøger. Vi har en del populære arkæologibøger til overs – disse vil blive lagt frem under generalforsamlingen så I kan tage dem I gerne vil have.

David Barry

Kommende aktiviteter (*se forrige blad; **se Museumsforeningens nyhedsblad):

4. februar: Foredrag – ”Pest – Den Sorte Død”***

18.-19. februar: Pleje af stendige

20. februar: Generalforsamling

25.-26. februar: Pleje af stendige

3. marts: Foredrag – ”Lindegården – Byens ansigt mod vest”***

8. marts: Kystrekognoscering

29. marts: Udflugt til vikingeutstillinger i Lejre og Kroppedal

4. april: Kystrekognoscering

7. april: Foredrag – ”Kamp teknik i vikingetid”***

15. april: Studieaften om middelalderfund fra Lunden

23. april: Generalforsamling i Museumsforeningen**

25. april: Besøg af Lejre - Arkæologisk Forening

29. april: Kystrekognoscering

3. maj: DAA's Årsmøde i Odense

DET BETALER SIG AT VÆRE IHÆRDIG OG SYSTEMATISK

I husker nok at Lis Therkelsen og Ernst Christiansen fandt et meget fint og sjældent sværd fra yngre bronzealder i 2016 – et såkaldt hornknapsværd. Der er en lang artikel om det i Fund&Fortid nr. 1/2017. Nu har parret fundet endnu et bronzealdersværd, denne gang nok et sværd fra ældre bronzealder. Sværdet er fundet i ni dele á fire omgange over en periode på godt halvandet år.

Sværd fra (ældre?) bronzealder fundet af Lis Therkelsen og Ernst Christiansen i ni dele á fire omgange. Delene er fundet spredt ud over en lavning på ca. 15 x 10 m. Ingen af delene er fundet sammen. De dele der er fundet i hver omgang, ses af de fire rækker oven for det samlede sværd. Begge sider af sværdet ses i billedet.

Efter fundet af den første del i en lavning på ca. 15 x 10 m kontaktede de museet, der nok spøgefuldt sagde at de hellere ville have hele sværdet. Det får de nu! Parret gennemsøgte nemlig sidenhen området systematisk mange gange – nogle gange uden at finde noget og andre gange med gevinst! Forleden, da marken var godt gennemblødt af regnvejrr, og detektoren reagerede anderledes, fik Lis pludselig et signal der viste sig at være fra den sidste og manglende del af sværdet.

Historien viser at det godt kan betale sig at være ihærdig og systematisk og at gentage søgningen under forskellige jordforhold. Endnu et stort tillykke til Lis og Ernst!

David Barry

UDFLUGT TIL VIKINGEUDSTILLINGER PÅ LEJRE OG KROPPEDAL MUSEER

Søndag den 29. marts

Vi starter på Lejre Museum og ser deres nye vikingeudstilling med mange gode fund fra Lejre. Udstillingen fokuserer på fine genstande fra eliten. Afhængigt af tiden og vejret kan vi supplere med en gåtur i det kulturhistoriske landskab.

Derefter tager vi ind til Domus Felix i Lejre, hvor vi spiser god pizza fra den italienske restaurant Gastronomia Il Fiore.

Efter frokostpausen kører vi videre til Kroppedal Museum for at se deres nye vikingeudstilling med fund fra nærliggende gravpladser. Her er fokus på dagligdags liv og almindelige genstande.

Afhængigt af tiden og vejret kan vi supplere med en gåtur gennem skoven via den nye vikingebro og -vej til Vikingelandsbyen.

Det praktiske: Transporten foregår i biler – vi deles om kørsel som vi plejer, med maks. fire personer per bil. Ved tilmelding bedes I fortælle om I kan lægge bil til. Vi kører fra museet kl. 09.30 og er tilbage kl. 17.00. Vi medbringer selv drikkevarer til frokost.

Pris kr. 150 inklusive transport, kaffe/basse på vejen, entre til begge museer og god pizza til frokost. De der lægger bil til, får kr. 200 i benzinpenge.

Tilmelding: Senest den **25. marts** (men helst inden) til formanden per e-mail David@Barry.dk eller telefon 5956 5660 / 4082 8024.

GENERALFORSAMLING

Torsdag den 20. februar

kl. 19.00 i museets foredragssal

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Fremlæggelse og godkendelse af revideret regnskab
4. Vedtægtsændring
5. Valg af bestyrelse og suppleanter:
På valg til bestyrelsen er:
Karen Boysen og Karen Vestergaard
6. Valg af revisorer og suppleanter
7. Fremlæggelse af planer for det kommende år
8. Behandling af indkomne forslag
9. Fastlæggelse af kontingent for 2021
10. Eventuelt

STUDIEAFTEN

MIDDELALDERFUND FRA LUNDEN

Tirsdag den 15. april kl. 19 ved Lunden

Lunden ligger ved Tissø syd for Halleby Å. Da Christian Andersen overtog Lunden, fik vi mulighed for at foretage en systematisk detektorundersøgelse af hele området. Undersøgelsen fokuserede især på en meget lille del af Lunden, hvor Hvideslægten i 1200-tallet har haft et palatium, Hallenslevlund, bygget af munkesten.

Sidste år holdt vi en studieaften om oldtidsdelen af foreningens undersøgelse ved Lunden. I de kommende 4-5 medlemsblade vil vi præsentere resultaterne. I dette blad ser Jens på forudsætningerne for oldtidens bosættelser i Lunden.

Formålet med studieaftenen er at præsentere resultaterne af detektorundersøgelsen af selve Hallenslevlund. Christian Andersen har inviteret os til at holde mødet på stedet.

Hestesko fra Hallenslevlund. De er hovedsageligt af den keltiske type, der kun blev brugt til slutningen af 1200-tallet.

Beslag, guldbelagt.

Der blev fundet fem mønter, alle fra perioden 1280-1319.

I forbindelse med detektorsøgningen af Lunden fandt vi en del ertebølle- og maglemoseflint i et område tæt ved Halleby Å. Stedet udgør en hidtil ukendt stenalderplads. Vi fandt også flere bronzealdergenstande.

Af hensyn til kaffe og kage er der tilmelding til formanden per e-mail David@Barry.DK eller telefon 5956 5660/4082 8024 senest den 11. april (men helst inden).

David Barry

OLDTIDSFUND FRA LUNDEN VED TISSØ

Forudsætninger for oldtidens bosættelser

Detektorrekognosceringer bringer ofte andet interessant materiale end rustent jern og irret bronze frem i dagens lys, når detektorførerne ikke kun holder ører, men også øjne åbne. Det var da også tilfældet, da et detektorhold i 2018 systematisk afsøgte Lunden ved Tissø. Udgangspunktet for detektorafsøgningen var egentlig at afsøge et område omkring tomten af en stor middelalderlig munkestensbygning, der blev prøvegravet for år tilbage (KAM jour. Nr. 200009. Sæby Sogn Sb. 030214-189). Der blev dengang påvist tomten af en meget stor og kraftigt bygget munkestensbygning, som ud fra historiske kilder kan knyttes til den magtfulde Hvideslægt (Pedersen 2002 og 2004).

Lunden er geografisk set et ret velafgrænset område, der i oldtiden har været omgivet af vand og vådområder stort set hele vejen rundt. Da størstedelen af arealet på det pågældende tidspunkt i 2018 var velegnet til detektorarbejde, og lodsejeren var velvilligt indstillet, blev det meste af Lunden systematisk detektorafsøgt. Som bekendt har detektorfolk også øjne, og selv om der ikke blev foretaget en målrettet rekognoscering efter flint, blev der gjort enkelte spredte stenalderfund, som alle naturligvis samvittighedsfuldt blev målt ind med GPS og hjembragt.

En nyfunden stenalderplads

Inden for et til dels velafgrænset område på 60x150 meter (fig. 1 og 2) med finkornet brunligt sand i Lundens nordvestlige del blev der under detektorafsøgningen observeret temmelig meget bearbejdet flint, der umiddelbart så ud til at kunne dateres til ældre stenalder. Der blev i tilknytning til detektorafsøgningen ved hjælp af håndholdt GPS-udstyr blandt andet indmålt en skiveøkse, en skiveskraber og en blokfront fra en flækkeblok. På det pågældende sted var der ingen tidligere registrering i Slots- og Kulturstyrelsens database **Fund og Fortidsminder**, så det måtte der gøres noget ved. Mere om den nyfundne lokalitet i et senere nummer af medlemsbladet.

Fig. 1. Luftfoto af det nyfundne bopladsområde. De røde prikker repræsenterer hjembragte flintfund, der alle blev målt ind med håndholdt GPS. Grafik: Jens Nielsen.

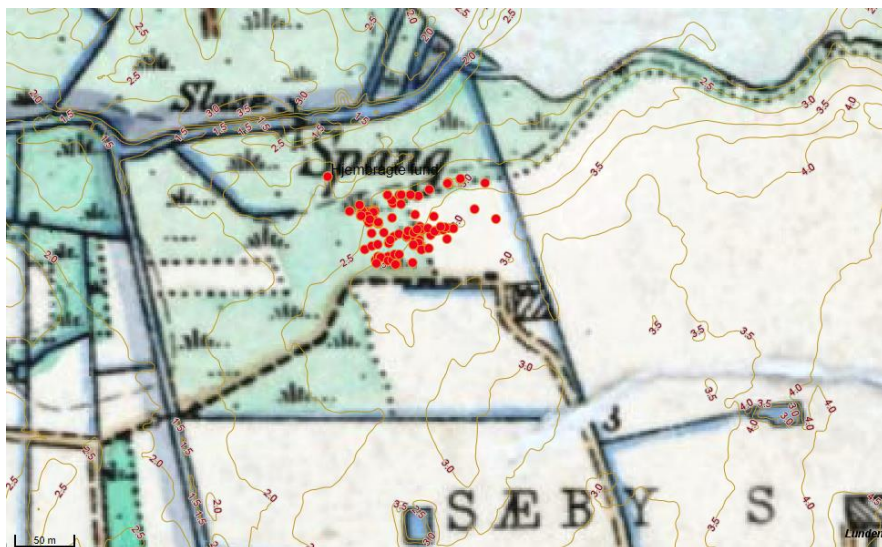

Fig. 2. Samme GPS-indmålinger som på fig. 1 angivet på det høje målebordsblad. Den grønne farve er signatur for mose. Til venstre ses Bøstrup Å, der i kortudsnittets øverste højre hjørne løber mod nord ud i Nedre Halleby Å. Grafik: Jens Nielsen.

Inden for det område, hvor vandet fra Tissø løber ud i Nedre Halleby Å, er der i øvrigt registreret adskillige lokaliteter fra ældre stenalder (fig. 3).

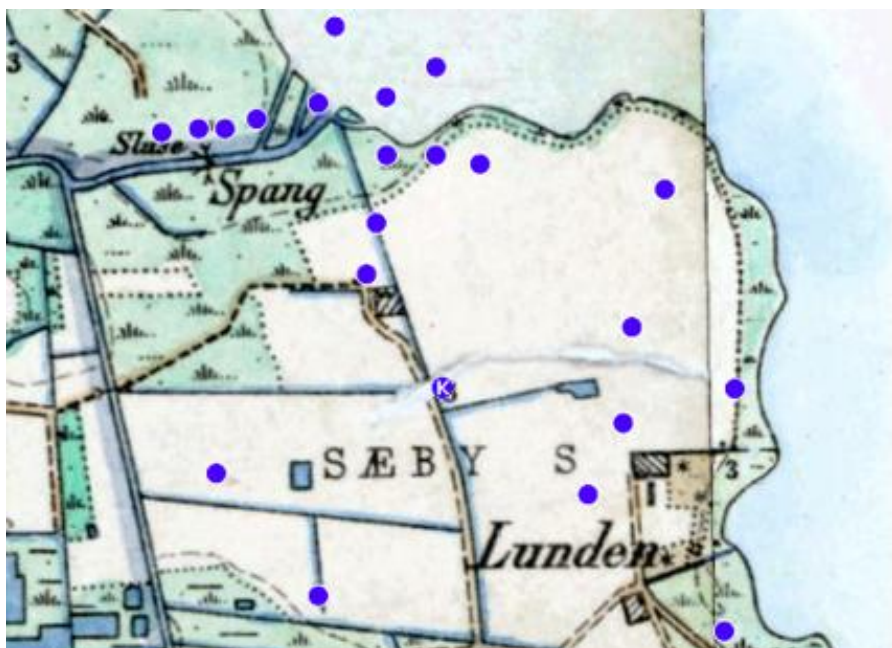

Fig. 3. Lokaliteter registreret i Sognebeskrivelsen. Lokaliteterne i kortets øverste venstre del, hvor Nedre Halleby Å starter fra Tissø, er alle fra ældre stenalder. Den nye lokalitet er ikke angivet på kortet.

Topografi

Før vi i de kommende numre af medlemsbladet beskæftiger os med oldtidsfundene fra Lunden, kan vi passende fundere lidt over, hvorfor menneskerne valgte netop de pågældende steder at slå sig ned i stenalderen. For vi kan være ganske sikre på, at stederne ikke har været tilfældige. De er blevet valgt, fordi der her har været ideelle forhold til den livsform, menneskerne havde på de pågældende tidspunkter, og der må kort sagt have været muligheder for masser af mad.

Den nyfundne plads er beliggende ved den sydvestlige del af Tissø og syd for Nedre Halleby Ås afløb fra Tissø. Tæt ved mod vest har vi

Bøstrup Å, der løber ud i Nedre Halleby Å (fig. 1, 2 og 3). Men hvorledes der i oldtiden mere detaljeret så ud omkring Tissø i almindelighed, og stedet, hvor den nyfundne plads ligger, i særdeleshed, ved vi reelt ikke meget om, idet flere forskellige faktorer har spillet ind.

Vandstanden i Tissø (se fig. 4) har med stor sikkerhed ændret sig temmelig meget gennem tiderne – og måske især gennem ældre stenalder. Tissø modtager det meste af sit vand fra Tranemose Å og Øvre Halleby Å i søens nordlige ende og fra Duemose Bæk i sydenden af søen. Afløb fra søen sker udelukkende gennem Nedre Halleby Å i søens vestside, hvor Bøstrup Å slutter sig til Nedre Halleby Å i kort afstand fra Tissøs nuværende udstrækning.

Fig. 4. Luftfoto fra 2015 viser en usædvanlig høj vandstand i Tissø. Den gule streg rundt i kanten af Lunden er 2,5 m-højdekurven, og det ses, at Lunden stort set er flad. Fra 2,5 meter-kurven falder terrænet jævnt udad mod vandet. 2,5 meter-kurven må i grove træk svare til en tidligere udstrækning af søbredden.

Vandtilførslen til Tissø kan have varieret ganske meget gennem hele ældre stenalder i takt med den tids klimatiske forandringer. Tilsvarende gør sig gældende for afløbet fra Tissø i form af Nedre Halleby Å, der ikke langt fra søen modtager vand fra Bøstrup Å. Nedre Halleby Ås udløb i Jammerland Bugt er i tidens løb flyttet 3,5 km mod syd på grund af omfattende dannelser af stenede strandvolde, der er aflejret fra nord mod syd (fig. 5).

Fig 5. Bemærk, hvorledes den vestlige del af Nedre Halleby Å gennem tiderne er presset mod syd til sit nuværende udløb i Flasken ved Reersø på grund af opbygningen af stenede strandvolde.

Dertil kommer, at vandstanden i havet under sidste istid var 120-130 meter lavere end i nutiden. Vandstanden i havet steg voldsomt gennem ældre stenalder – i en periode på 800 år (7.000-6.200 f.Kr.) steg havet med 18 meter svarende til 2,3 meter per 100 år (Astrup 2018), hvilket har medvirket til at oversvømme og fuldstændig forandre det vestsjællandske kystlandskab.

Den voldsomt store stigning af vandstanden i havet har samtidig haft stor indflydelse på grundvandsspejlet inde i landet, hvilket dermed har

påvirket vandhuller, søer og vandløb. Omkring overgangen mellem ældre og yngre stenalder var havet steget så meget, at havets overflade på egnen omkring udløbet af Nedre Halleby Å forholdsmæssigt var godt og vel et par meter højere end i dag (fig. 6).

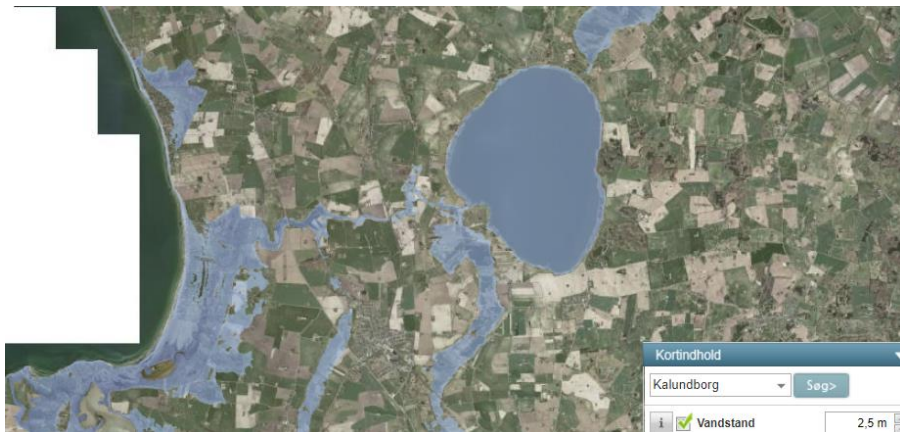

Fig. 6. Havvand på land. På luftfoto er der vist en teoretisk havstigning på 2,5 meter i forhold til nutidens havoverflade ved Dansk Normal Nul.

Da sidste istid ophørte, og klimaet blev lidt mildere, begyndte der at brede sig en kuldetålende tundravegetation, der på grund af den fortsatte temperaturstigning efterhånden afløstes af omtrent fuldstændig dækkende urskov. Med andre ord et helt anderledes landskab end nutidens vidtstrakte dyrkede arealer.

Vi har som bekendt ingen landkort fra stenalderen, men de såkaldte høje målebordsblade kan give et noget mere nuanceret indtryk af tidligere landskabelige forhold set i relation til, hvad vi ser i nutiden. På diverse moderne landkort ser man blandt andet, at de nuværende åers forløb i realiteten er gravede og regulerede kanaler. De blev gravet med det formål at bortlede vandet så hurtigt som muligt. Dermed kunne man tørlægge de drænede og dyrkbare arealer, som de således regulerede åløb gennemstrømmer.

Den deraf følgende sænkede vandstand var samtidig årsag til, at der især i den vestlige del af Tissø blev gjort rigtig mange spændende fund

i kanten af søen. De gravede kanaler (åer) forløber adskillige steder gennem områder, der under naturlige forhold ville have været mere eller mindre tilgroede søer, moser og våde enge, der oprindeligt i betydelig grad har virket bremsende på vandstrømmen i de naturlige vandløb.

Tissø

Tissø er ifølge leksikale opslag dannet i et dødishul, der er opstået ved, at en kolossal stor isklods i slutningen af istiden har været indlejret i morænematerialet. Da isklodsen efterhånden smeltede, blev der et kæmpestort hul, som blev fyldt med vand. Vandstanden i Tissø kan variere en hel del, men søens overflade ligger vel i nutiden generelt omkring 2 meter over havets overflade. Med andre ord har Nedre Hal-leby Å et fald på et par meter ud til udløbet i Jammerland Bugt.

Tissø er temmelig lavvandet langs søens kanter. Her er vanddybden i vores tid generelt under 1 meter indtil 250 meter målt fra søbredden og ud i søen. Herude falder vanddybden ganske brat ned til 10-13 meter, og det er nok herude i den dybe del af søen, at vi har det oprindelige dødishul.

En profil gennem søen er ganske illustrativt blevet sammenlignet med en dyb tallerken. Da den indtil 250 meter brede lavvandede bræmme, som udgør yderkanten af søen, terrænmæssigt glider nogenlunde jævnt over i størstedelen af det omgivende land, kan det skyldes, at det oprindelige dødishul, hvor Tissø er dybest, så at sige er gået over sine bredder på grund af de ændrede forhold, der vel især gjorde sig gældende gennem ældre stenalder.

At Tissø tidligere har haft en højere vandstand – og dermed også en større udstrækning i fladen end i dag – ses blandt andet af de nu tilgroede høje stejle skrænter i Klinteskoven øst for søen og tilsvarende ved søens nordlige del. De omtalte skrænter må være fremkommet i forbindelse med søens erosion af terrænet i tidligere tider.

Jordartskort

Jordartskortet (fig. 7) giver et groft indtryk af, hvorledes Lunden er blevet dannet og består af moræne- og smeltevandsgrus omgivet af ferskvandsler og -tørv. Men virkeligheden på stedet er noget mere nuanceret.

Fig. 7. Jordartskort. Udsnit gældende for Lunden. Brun=morænegrus. Rød=smeltevandsgrus. Lysegrøn=ferskvandsler. Mørkegrøn= ferskvandstørv.

I forbindelse med pløjning i 2018 blev et mindre, trekantet område i Lundens nordvestlige del sandsynligvis for første gang nogensinde inddraget i det pløjede areal (fig. 8). Dette nyinddragede areal ligger klart i noget lavere niveau end den tidligere dyrkede del af Lunden, og et mindre område med oppløjet lys kalkgytje kunne observeres i 2018. Kalkgytjen må således repræsentere oppløjet gammel søbund. At kalkgytjen her befinder sig i så ringe en dybde, som det er tilfældet, kan eventuelt skyldes, at overlejrende gytje- og tørvedannelser i tidens løb kan være skyllet bort under varierende strømforhold.

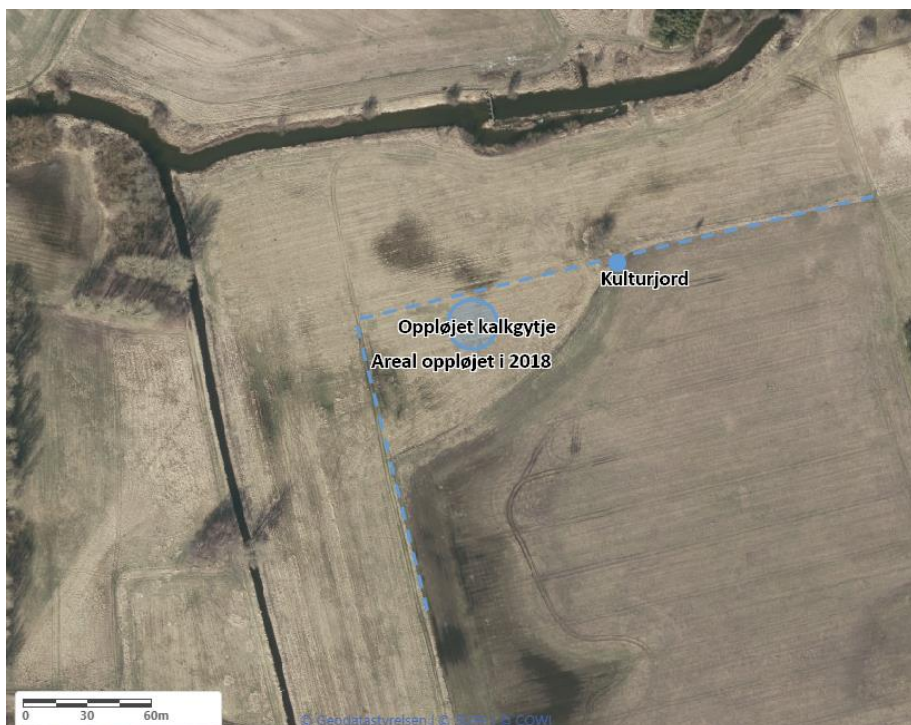

Fig. 8. Luftfoto fra 2017 med et område markeret med opløjet lys kalkgytje i det lavereliggende ikke tidligere pløjede område. Desuden markering af observation i 2018 på den nyfundne plads af opbragt kulturljord i forbindelse med plantering af pil. Grafik: Jens Nielsen.

Litteratur:

Astrup, Peter Moe, 2018: Sea-level Change in Mesolithic southern Scandinavia. Long- and short-term effects on society and environment. Moesgaard Museum & Jutland Archaeological Society. Højbjerg 2018.

Pedersen, Lisbeth, 2002: Hvidernes gård: Skalk nr. 1, 2002.

Pedersen, Lisbeth, 2004: Lunden ved Tissø – Hvidernes herresæde. Tissø og Åmoserne – kulturhistorie og natur. I: Fra Holbæk Amt 2003.

L. Pedersen (red.) Årbog for kulturhistorien i Holbæk Amt. 2003. Historisk Samfund for Holbæk Amt, 2004.

Jens Nielsen

EROSION AF EN MAGLEMOSEBOPLADS

Rundt om i Kalundborg Kommune har vi mange fortidsminder og fortidslevn der er truet af erosion. Langs vore kyster sker der erosion af kystskrænterne, specielt i forbindelse med vinterens storme. Gennem vores regelmæssige kystrekognoscering har foreningen fundet og registreret mange truede anlæg inden de er blevet ædt op af havet. Ligeledes har vi holdt øje med de forskellige gravhøje og bopladser der er truet af kysterosion.

Det er dog ikke kun havvand der forårsager erosion af kulturlevn. Det sidste år har vi således arbejdet med en boplads fra ældre Maglemosekultur der er truet af brinkerosion. Stedet identificeres ikke nærmere her i bladet. I åbrinken er der et tykt kulturlag der ligger på et lerlag, som ikke eroderes. Når kulturlaget eroderes, falder mange af de genstande det indeholder, ned på lerafsatsen, hvorfra de kan opsamles. De fleste genstande af ben og mange af de små flintgenstande såsom mikrolitter skylles dog væk af strømmen.

I samarbejde med Museum Vestsjælland har Københavns Universitet foretaget seminarudgravninger ved bopladsen i efteråret 2018 og 2019. Siden 2018 har vi besøgt pladsen regelmæssigt for at holde øje med brinkerosionen og redde hvad vi kunne, af eroderede genstande. Fundene er opsummeret i tabellen på side 20. Specielt kan nævnes syv fragmenter af fintandede fiskespyd, en lancetmikrolit, flere flintredskaber og en knogle med en rille lavet med en stikkel. Selv om udgravningsholdet endnu ikke har fået resultatet af kulstof 14-dateringer fra pladsen, tyder alt på at den er fra ældre Maglemose.

I 2019 besøgte vi pladsen før, under og efter museets/universitetets udgravning. De eroderede genstande vi fandt inden og under udgravningen, indgik i studenternes analysearbejde, specielt knoglematerialet, og er med i deres rapporter. Alle fund fra efter september 2019 er således eroderet ud af åbrinken i de kun godt tre måneder siden udgravningen sluttede. De repræsenterer dog nok kun en lille del af de genstande der er fjernet fra bopladsen ved brinkerosion, idet man må forvente at den høje vandstand og stærke strøm har skyllet meget væk.

Fundrigt kulturlag fra ældre Maglemosekultur udsat for erosion af Halleby Å. Billedet er fra maj 2019. Siden er vandstanden steget markant, strømmen er blevet meget kraftigere, og erosionen er virkelig taget til. Specielt er kulturlaget markeret med rødt nu borteroderet. Det er her vi fandt de fleste knogler og fintandede fiskespyd.

Flint og knoglefragmenter liggende på lerafsatsen neden for kulturlaget i januar 2020. 40-80 cm af kulturlaget er eroderet væk ved brinkerrosion siden maj 2019.

På åbunden foran det eroderede kulturlag er der en fordybning hvor der ligger en del flint og måske også benredskaber og knogler. Vandet er dog for dybt til at undersøge det nu, men til efteråret vil det forhåbentlig være muligt at finde flere genstande fra bopladsen i fordybningen.

Brinkerosionsfund – dele af syv eller otte fintandede fiskespyd.

Brinkerosionsfund – flintredskaber. 1: Skiveøkser, 2: Nakender af skiveøkser, 3: Kerneøkser, 4: Skrabere, 5: Lancetmikrolit.

Brinkerosionsfund. Øverst: Spaltet knogle (kronhjort eller elsdyr) med rille lavet med en stikkel.

Brinkerosion af en Maglemoseboplads ved Halleby Å – genstande opsamlet over perioden maj 2019 -januar 2020						
	Maj-juni 2019	9. nov. 2019	17. nov. 2019	30. nov. 2019	5. jan 2020	I alt
Afslag – antal	75	154	100	18	88	435
– vægt (g)	760	2022	583	146	940	4451
Afslag fra økseproduktion	2	3	1		1	7
Slagfladefornyelse		1				1
Platformfornyelse		1				1
Stikkelaflslag			1			1
Ildskørnet flint – antal	9	15	8		12	44
– vægt (g)	33	218	12		63	326
Flækker/mikroflækker	29	20	7	2	19	77
Rygflækker	1	1				2
Blokke	5	2	1	5	9	22
Blokke – mikroflækker	2				1	3
Blokke – topoleder	1					1
Stikler	1		1	1	4	7
Kerneøkser		2		1		3
Skiveøkser	5	2			1	8
Retoucherede flækker/afslag		2	1		1	4
Skrabere	1	1				2
Lancetmikroliter					1	1
Fintandede fiskespyd	1	5			1	7
Bearbejdet ben		2			1	3
Knogler/knoglefragmenter	14	6				20
Gevirfragmenter	1					1

Det er synd at denne vigtige plads eroderes væk. Universitetet og museet søger midler til en nøddugravning. Uanset resultatet vil der blive foretaget endnu en seminarudgravning til efteråret, som vi sandsynligvis skal deltage i. Indtil da fortsætter vi med at holde øje med pladsen.

David Barry

BESØG AF LEJRE - ARKÆOLOGISK FORENING

Lørdag den 25. april kl. 10-16

Lejre - Arkæologisk Forening, der er en relativt ny forening, og som er medlem af Danske Amatørarkæologer (DAA), kommer på besøg for at møde Kalundborg Arkæologiforening og tage på rundvisning med os til arkæologiske seværdigheder i og omkring Kalundborg. I opfordres til at deltage. For at lære mere om foreningen, se www.lejreark.dk.

Programmet afhænger lidt af vejret og antallet af biler, men ud over at se museet og det middelalderlige Kalundborg regner vi med at tage ud til Asnæs for at se gravhøjene og Havnemarkpladsen.

Ertebøllebopladsen ved Havnemark, der er udsat for kysterosion.

Vi starter med kaffe på museet kl. 10. Rækkefølgen af dagens program vil bl.a. afhænge af vejret.

Vi mødes ved museet kl. 10. Transporten foregår i egne biler – vi deles om kørsel som vi plejer. Tilmelding til formanden senest den 22. april på david@barry.dk eller 5956 5660.

PLEJE AF STENDIGET VED VRIEDYSSE

**Tirsdag den 18. og onsdag den 19. februar
og/eller tirsdag den 25. og onsdag den 26. februar**

I forbindelse med Vriedysse-projektet vil vi gerne soignere stendiget nord for Vriedysse. For at gøre stendiget synligt for besøgende vil vi skånsomt skære de træer og buske der skjuler det, ned til jorden og fjerne al krat og brændenælder.

Der er ca. 1-1½ m højdeforskel mellem markerne nord og syd for stendiget, der markerer den gamle grænse mellem Raklev og Kalundborg (nu Vor Frue) Sogne samt grænsen til Kalundborg Ladegårds jord.

Stendiget er meget flot. Det usædvanlige ved det er at det ikke er bygget af marksten alene, men indeholder mange stykker af kløvede store sten der måske stammer fra andre gravhøje der har stået i nærheden af Vriedysse i middelalderen.

Krattet der skal fjernes, set syd fra.

Stendiget som krattet skjuler, set fra nord.

Alt affald skal samles i bunker på marken og afbrændes. Vi har brug for flere personer til at skære, og flere til at trække grenene ca. 20 m hen til bålene, og et par personer til at passe bålene. Vi har også brug for nogen til lettere arbejde såsom af fjerne brændenældestængler.

Der er opgaver til alle – fra lette opgaver til tunge opgaver, alt efter hvad man kan magte eller har lyst til. Hvis vejret er dårligt den 18./19. februar, udsætter vi til den 25./26. februar.

Det praktiske

Vi arbejder fra kl. 10.00 til 16.00. Vi mødes hos formanden på Raklev Høje 40. Stendiget ligger i gåafstand derfra. Husk godt fodtøj, varmt tøj, arbejdshandsker og madpakke.

Hvis I har en stor og/eller en lille grensaks, bedes I tage den med. Ligeledes kunne vi godt bruge et par ekstra motorsave og buskryddere.

Tilmelding til formanden per e-mail David@Barry.DK eller telefon 5956 5660/4082 8024 senest den 29. februar. I bedes oplyse hvilke af de fire dage I kan deltage. Hvis vejret er dårligt, bliver arbejdet udsat.

KYSTREKOGNOSCERINGER

Søndag den 8. marts kl. 10.00

Lørdag den 4. april kl. 10.00

Onsdag den 29. april kl. 10.00

Vi fortsætter vores kystrekognoscering for at finde kulturlevn frilagt af vinterens storme. Hvor vi tager hen, vil afhænge af vejrforholdene.

Det praktiske: Vi mødes ved museet og deles om kørsel i egne biler. Husk gode sko og mad og drikkevarer.

Tilmelding: Senest dagen før (men helst inden) til formanden per e-mail David@Barry.DK eller telefon 5956 5660/4082 8024.

Kalundborg Arkæologiforenings bestyrelse

Formand: David Barry. Tlf. 5956 5660/4082 8024 (david@barry.dk)

Næstformand: Søren Rasmussen. Tlf. 2372 0595 (soeren.tuegaard@gmail.com)

Sekretær: Karen Boysen. Tlf. 5950 8911 (karen@ellemosegaard.dk)

Kasserer: Karen Vestergaard. Tlf. 4031 5242 (lindehoj@lund.mail.dk)

Redaktion: Jens Nielsen. Tlf. 4042 4326 (jen@vestmuseum.dk)

Suppleanter: Lis Dannenberg og Snorre Poulsen

http://www.vestmuseum.dk/Museumsforening/Kalundborg_Arkæologiforening.aspx